

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

DIREKTORAT ZA NOTRANJI TRG

Sektor za gospodarsko pravo in intelektualno lastnino

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T 01 400 35 64, 01 400 35 24

F 01 400 35 88

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 092-1/2013-72

Datum: 26. 11. 2013

Zadeva: **Odgovor na Predlagam.vladi.si 5127-355: Pomoč pri polnjenju proračuna**

Zveza: **Vaš dopis št. 092-355/2013-1 z dne 7. 11. 2013**

Dne 7. 11. 2013 smo na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) prejeli pobudo, posredovano preko spletnega portala Predlagam.vladi.si, v kateri predlagatelj Vladi RS predlaga, da v kolikor sedanja zakonodaja ne dopušča, da se člane uprav družb in nadzornih svetov »pokliče na odgovornost« je potrebno »sprejeti urgentni zakon, ki bi izničil njihove manevre (zemljiški dolg, fiktiven prenos premoženja, ipd.) in jih po hitrem postopku prpeljal pred sodnika ter oglobil, kot se spodobi.« V nadaljevanju podajamo odgovor z vidika pristojnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo)

Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – UPB3, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12 in 82/13; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1) nedvomno daje podlago za uveljavljanje odškodninske odgovornosti, kot bo pojasnjeno v nadaljevanju, ne opredeljuje pa jo v okviru omenjenih specifičnih dejanj.

Že v uvodnih določbah, natančneje v 8. členu ZGD-1 ureja institut spregleda pravne osebnosti, po katerem so lahko družbeniki (ki sicer praviloma ne odgovarjajo za obveznosti družbe) odgovorni za obveznosti družbe če so:

- družbo kot pravno osebo zlorabili za to, da bi dosegli cilj, ki je zanje kot posameznike prepovedan,
- družbo kot pravno osebo zlorabili za oškodovanje svojih ali njenih upnikov,
- v nasprotju z zakonom ravnali s premoženjem družbe kot pravne osebe kot s svojim premoženjem, ali
- v svojo korist ali v korist druge osebe zmanjšali premoženje družbe, čeprav so vedeli ali bi morali vedeti, da ne bo sposobna poravnati svojih obveznosti tretjim osebam.

Tisti, ki želi uveljaviti spregled pravne osebe, mora dokazati, da je izpolnjen eden od pogojev iz navedenega člena. Poleg objektivne ugotovitve, da je prišlo do zmanjšanja premoženja družbe v

korist družbenika ali tretje osebe, je potrebno dokazati tudi zavedanje oz. dolžnost zavedanja družbenika, da zaradi zmanjšanja premoženja družbe ta ne bo sposobna poravnati svojih obveznosti tretjim osebam (enako tudi v Velikem komentarju Zakona o gospodarskih družbah, GV Založba, Ljubljana, 2006, 1 knjiga, komentar k členu 8). Kljub obstoju navedene zakonske določbe in precej obširne sodne prakse pa je treba poudariti, da je spregled pravne osebnosti uporabljen le izjemoma. »Vse oblike solidarne, subsidiarne in kakršnekoli druge odgovornosti za drugega so izjema« (Sodba II Ips 315/2000, 010110, VSK cp 1259/99, vir Baza SOVS)

ZGD-1 vsebuje tudi temeljno podlago za odškodninsko odgovornost članov organov vodenja in nadzora (člena 263. in 264. ZGD-1) Kar v tej zvezi velja za člane vodenja pri delniški družbi, se smiselno uporablja tudi za poslovodje družb z omejeno odgovornostjo (šesti in sedmi odstavek 515. člena ZGD-1) Za člane organov vodenja in nadzora veljajo splošne predpostavke odškodninske odgovornosti iz obligacijskega prava, torej nastanek škode, obstoj škodnega (nedovoljenega, nedopustnega) dejanja - ravnanja, vzročna zveza med škodnim dejanjem in škodo ter odškodninska odgovornost. Za odškodninsko odgovornost članov organov vodenja in nadzora je značilno. skrbnost vestnega in poštenega gospodarstvenika, torej strožja stopnja skrbnosti, za katero se domneva ustrezna usposobljenost in obveščenost; njihova odškodninska odgovornost je solidarna, če gre za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihovih dolžnosti (upniki lahko poljubno posežejo po premoženju kateregakoli od članov organov vodenja in nadzora, da bi izterjali svoj odškodninski zahtevek); odškodninska odgovornost članov organov vodenja in nadzora za nastalo škodo se domneva, dokazno breme je obrnjeno (člani uprave morajo dokazati pošteno in vestno izpolnjevanje svojih dolžnosti, sicer se odškodninske odgovornosti ne morejo razbremeniti). Za nastanek odškodninske obveznosti članov organov vodenja in nadzora je potrebno, da škodljivo dejanje stori član organa vodenja ali nadzora s tem, ko krši svoje dolžnosti (zakonsko in statutarno določene pristojnosti, ipd.) oz. jih ne opravlja s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika in pri tem nastane škoda (podobno tudi v Velikem komentarju Zakona o gospodarskih družbah, GV Založba, Ljubljana, 2006, 2. knjiga, komentar k členu 263). Nastanek škode kot posledica kršitve njihovih dolžnosti je predpostavka za nastanek odškodninske obveznosti – če škoda ni nastala kljub temu, da so bile dolžnosti kršene, odškodninske obveznosti ni

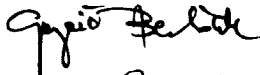
Nadalje ZGD-1 v poglavju o delniški družbi daje podlago za tožbo za povrnitev škode, pri čemer loči »vložitev tožbe za povrnitev škode« (327. člen) ter »vložitev tožbe v imenu družbe na zahtevo manjšine« (328. člen) Skladno s prvim odstavkom 327. člena ZGD-1 poslovodstvo družbe mora, če tako sklene skupščina z navadno večino glasov, vložiti tožbo za povrnitev škode, ki so jo družbi v zvezi z ustanovitvijo povzročili ustanovitelji ali za povrnitev škode, ki je družbi nastala kot posledica kršitve dolžnosti članov organov vodenja ali nadzora. Rok za vložitev omenjene tožbe je šest mesecev V primeru kolizije interesov (če je omenjeno tožbo treba vložiti proti osebi, ki med odločanjem skupščine še vedno opravlja naloge člana organa vodenja ali nadzora), mora skupščina imenovati posebnega zastopnika, ki zastopa družbo v postopku pred sodiščem (drugi in tretji odstavek 327 člena ZGD-1) V naslednjem 328. členu ZGD-1 daje podlago za vložitev tožbe delničarjem, katerih skupni deleži znašajo najmanj desetino osnovnega kapitala ali katerih nominalni znesek ali pripadajoči znesek osnovnega kapitala znašajo najmanj 400.000 eurov. Pravica, vložiti tožbo v svojem imenu in za račun družbe gre delničarjem v primeru, če predlog za vložitev tožbe na skupščini ni bil sprejet, če skupščina odkloni ali ne imenuje posebnega zastopnika za vložitev tožbe kakor tudi, če ta ali poslovodstvo ostaneta pasivna in tožbe ne vložita.

Skladno z vsem navedenim menimo, da ZGD-1 daje podlago za odškodninsko odgovornost oseb – članov organov vodenja in nadzora, možna pa je tudi tožba za povrnitev škode Za ostala

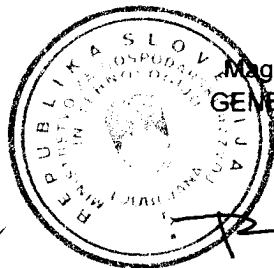
specifična vprašanja in problematiko v zvezi z (kot jih sami imenujete) »manevri«, kot so ustanovitev zemljiškega dolga, fiktivni prenosi premoženja, ipd. pa je treba pojasniti, da so predmet druge področne zakonodaje, ki lahko vprašanja odgovornosti glede takih vsebin tudi specifično izpostavlja. ZGD-1 je namreč krovni zakon, ki ureja temeljna korporacijska pravila in takih določb ne vsebuje.

Lep pozdrav,

Pripravila:
Katja Gregorčič Belšak
Višja svetovalka

Helena Rus
Vodja sektorja

Mag. Dušan Pšeničnik
GENERALNI DIREKTOR

